

INFOKONZULT 2014

18. september 2014, Bratislava

Správa

**z informačno-konzultačného
stretnutia so zástupcami organizácií
a inštitúcií v práci s mládežou**

OBSAH

ÚVODNÁ INFORMÁCIA	3
ZÁZNAM Z JEDNOTLIVÝCH ČASTÍ PROGRAMU	3
OTVORENIE STRETNUTIA	3
STRATÉGIA SR PRE MLÁDEŽ NA ROKY 2014-2020	3
NOVÝ ZÁKON O PODPORE PRÁCE S MLÁDEŽOU	4
ŠTRUKTÚROVANÝ DIALÓG.....	5
GRANTOVÝ PROGRAM EÚ ERASMUS+.....	5
PROGRAMY PRE MLÁDEŽ NA ROKY 2014-2020.....	6
ZÁVER STRETNUTIA	7

ÚVODNÁ INFORMÁCIA

Stretnutie INFOKONZULT je systémovým nástrojom mládežníckej politiky s cieľom vytvoriť spoločnú informačnú platformu pre kľúčových aktérov – organizácie a inštitúcie aktívne v práci s mládežou na Slovensku.

Cieľom stretnutí je **INFO**rmovať účastníkov o stave napĺňania strategických dokumentov mládežníckej politiky na národnej i európskej úrovni a **KONZULT**ovať postup prípravy nových dokumentov a úloh.

V roku 2014 boli ciele stretnutia nasledovné:

- 1) Informovať o výsledkoch a administrácii Programov pre mládež na roky 2014-2020 a vytvoriť priestor na reflexiu, návrhy a komentáre.
- 2) Informovať o výsledkoch a administrácii o grantovom programe EÚ Erasmus+ a vytvoriť priestor na reflexiu, návrhy a komentáre.
- 3) Predstaviť národný strategický dokument prijatý pre oblasť mládežníckej politiky pod názvom „Stratégia SR pre mládež na roky 2014-2020“
- 4) Informovať o pripravovanom novom zákone, ktorý má nahradiť súčasný Zákon č. 282/2008 Z.z. o podpore práce s mládežou.

ZÁZNAM Z JEDNOTLIVÝCH ČASTÍ PROGRAMU

OTVORENIE STRETNUTIA

Stretnutie otvorila Eva Masárová – riaditeľka Odboru mládeže MŠVVaŠ SR. V úvode príhovore zdôraznila, že rok 2014 je z pohľadu mládežníckej politiky na Slovensku veľmi dôležitý, pretože v jeho priebehu boli prijaté strategické dokumenty, ktoré budú priamo ovplyvňovať napĺňanie mládežníckej politiky v priebehu nasledujúcich siedmich rokov – Správa o mládeži 2014 a Stratégia SR pre mládež na roky 2014-2020. Okrem toho od roku 2014 začína nové grantové obdobie pre grantové programy MŠVVaŠ SR na národnej úrovni pod názvom Nové programy pre mládež na obdobie rokov 2014-2020.

STRATÉGIA SR PRE MLÁDEŽ NA ROKY 2014-2020

Tibor Škrabský informoval o procese tvorby Stratégie SR pre mládež na roky 2014-2020 (ďalej len „Stratégia SR“) ako základného strategického dokumentu využívaného pri napĺňaní mládežníckej politiky na Slovensku. Zdôraznil, že jedným z východiskových materiálov pri tvorbe Stratégie SR bol dokument prijatý na európskej úrovni na obdobie rokov 2010-2018 pod názvom „Stratégia EÚ pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže“ (ďalej len „Stratégia EÚ“). Zahŕňa 8 oblastí činnosti – vzdelávanie, zamestnanie, tvorivosť a podnikavosť, zdravie a šport, participácia, sociálne začlenenie, dobrovoľníctvo a napokon mládež a svet. Stratégia SR obsahuje 9 oblastí (8 z nich je identických s oblasťami činnosti definovanými v Stratégii EÚ) a deviatou oblasťou obsiahnutou v Stratégii SR je práca s mládežou.

Druhý dokument, ktorého výstupy boli zohľadnené pri tvorbe Stratégie SR, je dokument pod názvom „Správa o mládeži 2014“ (ďalej len SoM 2014“). Pojednáva o kvalite života mladých ľudí na Slovensku, poukazuje na problémy, ktoré samotní mladí ľudia žijúci v našej krajine identifikovali ako prioritné z hľadiska akútnosti ich riešenia. SoM 2014 obsahuje aj zaujímavé štatistické údaje, ako napríklad, že SR je tretou najmladšou krajinou v rámci EÚ s počtom 1 963 986 mladých ľudí, čo predstavuje 36,3% populácie na Slovensku.

Plnenie Stratégie SR v priebehu nasledujúcich siedmich rokov, t.j. do roku 2020 bude zabezpečované prostredníctvom účelových projektov, prostredníctvom medzirezortnej a medzisektorovej spolupráce a prostredníctvom strategických projektov. Treba si uvedomiť, že Stratégia SR sa zaoberá len tými záležitosťami, ktoré vyžadujú vzájomnú spoluprácu jednotlivých ministerstiev, teda nie takými, ktoré spadajú výlučne do pôsobnosti toho-ktorého ministerstva. Medzirezortná pracovná skupina zložená zo subjektov štátnej správy, samosprávy, zamestnávateľov, KOZ a tretieho sektora bude sledovať napĺňanie Stratégie SR cez zadané identifikátory/ukazovatele (napr. zamestnanosť, zdravie, participácia – t.j. počty mladých ľudí v zastupiteľstvách, v parlamente ap.)

NOVÝ ZÁKON O PODPORE PRÁCE S MLÁDEŽOU

Deviatou oblasťou činnosti uvedenou v Stratégii SR o mládeži je práca s mládežou. S tým súvisí pripravovaná novela zákona, ktorá priamo nadväzuje na 2 strategické ciele a v nich navrhované možné opatrenia:

Strategický cieľ 3 - SPOLOČENSKÝ DOPAD - Podporovať spoluprácu rôznych inštitúcií a subjektov, ktoré pôsobia v oblasti práce s mládežou s dôrazom na zapojenie samosprávy, za účelom zabezpečenia širšieho spoločenského dopadu práce s mládežou.

Opatrenie: Vytvoriť systém viaczdrojového financovania práce s mládežou (pričom štát a samosprávy by mali hrať dominantnú úlohu, ale nie jedínú) na zabezpečenie cielenej, systematickej a dlhodobej podpory inštitúciám, ktoré kvalitnú prácu s mládežou zabezpečujú.

Strategický cieľ 2 - PRÁCA S MLÁDEŽOU PRI RIEŠENÍ VÝZIEV - Podporovať prepojenie práce s mládežou na aktuálne potreby a výzvy, ktorým čelí mládež v Slovenskej republike. Opatrenie: Zosúladiť legislatívu v oblasti práce s mládežou tak, aby mohli všetky subjekty venujúce sa mládeži robiť modernú a na potrebách založenú prácu s mládežou.

Najväčšie zmeny sa týkajú inštitúcií pôsobiacich v oblasti práce s mládežou. Na národnej úrovni sa do zákona dostane Slovenský inštitút mládeže, na úrovni regiónov by mali byť zriadené a fungovať krajské centrá pre prácu s mládežou a na miestnej úrovni centrá mládeže. Centrá mládeže (ďalej len „CM“) by mali vzniknúť transformáciou súčasných Centier voľného času (ďalej len „CVČ“). A tým by sa dostali z pôsobnosti tzv. školského zákona 245/2008 Z.z. (a súvisiacich zákonov napríklad 596/2003 Z.z., alebo 597/2003 Z.z.) pod zákon o podpore práce s mládežou.

Druhou najvýznamnejšou zmenou je rozšírenie akreditácie v pôsobnosti tohto zákona na akreditovanie programov ako aj inštitúcií pôsobiacich v práci s mládežou, v nadväznosti na kvalitu činností spomínaných centier mládeže.

Novelizácia spomenutého zákona úzko súvisí s novelami Zákona tzv. školského a Zákona o financovaní v školstve.

Otázka z pléna: Pri tvorbe nového zákona o mládeži sa budú kompetentní riadiť celkom novou filozofiou alebo pôjde skôr o nadstavbu k súčasnému stavu?

Odpoveď (Tomáš Pešek): Bude vychádzať v podstatnej miere zo súčasného stavu, podstata a filozofia zákona sa meniť nebudú a ostatné navrhované zmeny odzrkadľujú prax posledných rokov.

Otázka z pléna: Kto a dokedy bude môcť pripomienkovať návrh nového zákona o mládeži?

Odpoveď (Mária Bošňaková): Ako náhle návrh nového zákona o mládeži prejde cez vedenie MŠVVaŠ SR, bude pripomienkovaný v rámci medzirezortnej pracovnej skupiny pravdepodobne najneskôr do konca roka 2014.

ŠTRUKTÚROVANÝ DIALÓG

Jana Miháliková predstavila Štruktúrovaný dialóg (ďalej len „ŠD“). Vysvetlila, že na Slovensku, tak ako v každom inom členskom štáte EÚ, je ŠD zabezpečovaný prostredníctvom Národnej pracovnej skupiny, ktorej členmi sú nasledovné subjekty: Asociácia krajských rád mládeže, IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, MŠVVaŠ SR, Rada mládeže Slovenska, organizácia JEF a koordinátorom je ZIPCEM.

Aktuálne sa ŠD na Slovensku zabezpečuje prostredníctvom projektu pod názvom „Za jedno lano“, ktorého cieľom je prekonať pasivitu mladých ľudí, prelomiť nedôveru mladých ľudí voči politikom (komunálnym i parlamentným) a nastaviť systém, ktorý zabezpečí zvýšenie šance mladých ľudí aktívne sa zapájať do tvorby a napĺňania mládežníckej politiky a naučiť sa viesť s politikmi rovnocenný partnerský dialóg. Aktuálne prebieha prvá časť projektu zameraná na zber podnetov od mladých ľudí. Je vytvorená skupina ambasádorov (zatiaľ ich je 12, ale môžu k nim pribúdať ďalší). Ambasádori organizujú stretnutia mladých ľudí s poslancami mestských zastupiteľstiev. Prvé sa konalo v Partizánskom (september 2014); postupne sa budú konať stretnutia s politikmi v ďalších 15-tich mestách (150 miest v SR z čoho 10% je 15 miest). Podnety od mladých ľudí sa zbierajú vo forme online dotazníkov, ale aj klasicky distribuovaných dotazníkov v papierovej forme.

Zozbierané podnety od mladých ľudí – patrične spracované výstupy z dotazníkov sú poslané na európsku úroveň, tu zasadá skupina expertov, ktorí spracujú podnety zozbierané od mladých ľudí vo všetkých členských štátoch EÚ a identifikujú prieniky. Na základe zistených potrieb mladých ľudí sa sformulujú závery a odporúčania na úrovni EÚ, ktoré sa posúvajú naspäť do jednotlivých členských štátov a tieto následne prijímajú opatrenia na národnej úrovni.

Viac informácií o ŠD a projekte „Za jedno lano“ nájdete na www.zajednolano.sk.

GRANTOVÝ PROGRAM EÚ ERASMUS+

Marcela Hajtmánková poskytla základné informácie o grantovom programe EÚ Erasmus+ na obdobie rokov 2014-2020 (ďalej len „E+“), ktorý slúži ako nástroj na podporu medzinárodnej mobility, na zvyšovanie úrovne vzdelanosti, na získavanie a rozširovanie kompetencií mladých ľudí, čo v konečnom dôsledku vedie k zlepšovaniu ich konkurencieschopnosti na trhu práce a teda prispieva k zvyšovaniu ich zamestnateľnosti.

E+ svojím zameraním pokrýva oblasť vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu. Z hľadiska štruktúry sa delí na kľúčové akcie /KA1 - mobility, KA2 – spolupráca a v oblasti mládeže a športu je ešte KA3 – politiky/.

Na Slovensku je program E+ administrovaný dvomi národnými agentúrami. Národná agentúra Erasmus+ pre oblasť vzdelávania a odbornej prípravy sídli v Slovenskej akademickej agentúre pre medzinárodnú spoluprácu (SAAMS/SAAC) a Národná agentúra Erasmus+ pre oblasť mládeže a športu má sídlo v organizácii IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže. Obe národné agentúry spoločne administrujú webovú stránku www.erasmusplus.sk, na ktorej nájdete všetky dôležité informácie, predkladacie termíny pre podávanie projektov, inštruktážne videá, odpovede na najčastejšie kladené otázky, kontakty atď.

Cieľové skupiny E+ sú: mladí ľudia, pracovníci s mládežou, mládežnícki aktivisti, politici, pracovníci samospráv, žiaci ZŠ, študenti SŠ a VŠ, učitelia a i.

Marcela Hajtmánková zdôraznila, že po dvoch predkladacích termínoch (24.3. a 30.4.) je stále k dispozícii dostatočný objem finančných prostriedkov na podporu projektov podávaných v rámci KA1 – mobility, t.j. projektov mládežníckych výmen a európskej dobrovoľníckej služby. S ohľadom na dostatočný objem dostupných finančných prostriedkov vyzvala prítomných, aby v rámci pôsobnosti svojich organizácií informovali mladých ľudí a motivovali ich vypracovať a podať projekty mládežníckych výmen.

Otázka (Juraj králik, eRko): Akceptujú všetky krajiny podávanie projektov napísaných v angličtine?
Odpoveď (Marcela Hajtmánková): Áno, projekty predkladané v rámci grantového programu EÚ Erasmus+ je možné predložiť v anglickom jazyku v ktorejkoľvek programovej krajine.

PROGRAMY PRE MLÁDEŽ NA ROKY 2014-2020

Jana Miháliková informovala o národných grantových programoch poskytovaných z MŠVVaŠ SR, ktoré slúžia na podporu práce s mládežou, mládežníckych organizácií a ich aktivít pod názvom Programy pre mládež na roky 2014-2020 (ďalej len „PPM14-20“). Zahŕňajú 6 programov – PODPORA mládežníckych organizácií, HLAS mladých, SLUŽBY mladým, PRIORITY mládežníckej politiky, KOMUNITA mladým a DÔKAZY o mladých.

Miroslava Víglaská informovala o počte predložených projektov, schválených projektov a sumách, ktoré boli dosiaľ prerozdelené v priebehu roka 2014. Zdôraznila, že výzva na predkladanie projektov v rámci PRIORITY mládežníckej politiky bola vzhľadom na nízku kvalitu podaných projektov opätovne otvorená do 9.9.2014; v týchto dňoch prebieha hodnotiaci proces podaných projektov a odborná komisia, ktorá navrhuje projekty na podporu alebo zamietnutie, zasadne 24.9.2014. Závery odbornej

komisie vo forme zápisnice budú následne predložené ministrovi a po podpise budú výsledky zverejnené na web-stránkach.

Peter Kupec informoval o hodnotiacom procese. Projekty hodnotia externí a interní hodnotitelia a hodnotiaci proces sa skladá z nasledovných fáz – formálne hodnotenie (7 dní) a obsahové hodnotenie (10-14 dní). Každý projekt hodnotia dvaja hodnotitelia (1 interný a 1 externý) a v prípade projektov, ktorých hodnotenia sú nejednoznačné, vstupuje do procesu hodnotenia ešte tretí hodnotiteľ. Výsledné hodnotenie je aritmetickým priemerom hodnotení jednotlivých hodnotiteľov. Hodnotenia majú odporúčací charakter pre odbornú komisiu, ktorá navrhuje projekty na schválenie, respektíve zamietnutie a zápisnicu posielajú na podpis ministrovi. Po podpise ministra sú výsledky hodnotiaceho/výberového procesu zverejnené na webovej stránke MŠVVaŠ a Iuventy.

Andrea Chudíková informovala o spôsobe vyúčtovania dotácií a pravidlách, ktorých dodržiavanie vyplýva zo Zákona o verejnom obstarávaní; podľa cenových rozpätí organizácie nakupujú tovary a služby na základe prieskumu trhu (1€ - 999€) alebo pri zákazkách s nízkou hodnotou nakupujú na základe výzvy na predloženie ponuky (1000€ - 19 999€). V súvislosti s vyúčtovaniami projektov a s pravidlami nastavenými pri verejnom obstarávaní bolo položených viacero otázok, na ktoré nebolo možné pre krátkosť času a široký záber problematiky uspokojivo odpovedať priamo na stretnutí. Andrea Chudíková preto navrhla zástupcom mládežníckych organizácií a inštitúcií, aby svoje otázky poslali e-mailom na Odbor mládeže a následne bude na ne reagovať. Pokúsi sa zabezpečiť v spolupráci s odborom pre verejné obstarávanie vypracovanie manuálu, resp. súboru pokynov, podľa ktorých budú môcť organizácie postupovať pri nakupovaní tovarov a služieb s ohľadom na dodržiavanie Zákona o verejnom obstarávaní.

ZÁVER STRETNUTIA

Na základe analýzy priebehu a výsledkov stretnutia je možné vyhodnotiť ciele stretnutia – INFOrmovať a KONZULTovať – ako naplnené. Odporúčania k zlepšeniu organizácie podujatia smerovali k redukcii tém. Zástupcovia subjektov, ktorí sa venujú práci s mládežou a neformálnemu vzdelávaniu, potvrdili nevyhnutnosť zabezpečiť politické a spoločenské uznanie práce s mládežou a neformálneho vzdelávania, ako aj ich formálnu validáciu a tzv. „seba-uznanie“ zo strany ich poskytovateľov.

Stretnutie potvrdilo význam a potrebu konzultovať so zástupcami organizácií navrhované opatrenia pre mládež.